

Oogheelkunde: Vlekken en flitsen

Regionale Transmurale Afspraak Zuidoost Brabant

Doelstelling

Klachten van (sub)acute bewegende vlekken en/of flitsen in het gezichtsveld kunnen wijzen op een achterste glasvochtmembraanloslating. Hierbij is er een kans op een retinadefect (ongeveer 10-15%).

Als er een retinadefect is, kan een snelle (laser)behandeling voorkomen dat er een netvliesloslating optreedt. Om die reden moet zo spoedig mogelijk worden verwezen, zodat de oogarts binnen 24 uur kan triëren of er behandeld moet worden. Het proces van een achterste glasvochtmembraanloslating duurt gemiddeld 6 weken. De glasvochttroebelingen die hierna blijven zijn onschuldig.

Het doel van deze RTA is te komen tot duidelijkheid over het verwijzbeleid bij vlekken en flitsen.

Diagnostiek

Anamnese:

- Monoculair/binoculair;
- Bewegende of vastzittende vlek;
- Flitsen, met eventuele kartelranden;
- Duur en/of frequentie van de klachten;
- Moment van ontstaan;
- Risicofactoren:
 - Myopie (ook patiënten die voor een cataractoperatie of laserbehandeling myoop waren);
 - Cataractoperatie of andere intra-oculaire ingrepen;
 - Netvliesloslating of netvliesscheur in het andere oog;
 - Leeftijd tussen 50-60 jaar;
 - Trauma.

Symptomen	Waarschijnlijkheidsdiagnose
<ul style="list-style-type: none">• Langbestaande (> 6weken), bewegende vlekjes of troebelingen die drijven of dwarrelen, ook wel bekend als mouches volantes.	Glasvochttroebelingen.
<ul style="list-style-type: none">• Lichtflitsen of vlekjes, acuut ontstaan in de afgelopen 6 weken met soms een vastzittende vlek	Achterste glasvochtmembraanloslating, met kans op een retinadefect of netvliesloslating (ablatio retinae)

NB. Een retinadefect of netvliesloslating kan ook nog optreden 6 weken na het ontstaan van acute membraanloslating. Vraag naar alarmsymptomen en overleg bij twijfel met de oogarts.

NB. Lichtflitsen die duiden op een glasvochtmembraanloslating duren per flits zeer kort; de frequentie kan wel hoog zijn en kan toenemen in het donker en bij oogbewegingen. In de differentiaal diagnose van vlekken en flitsen staat migraine aura met visuele symptomen (tijdsduur aura max. 1 uur). Dit kan door de patiënt als bi- of monoclair worden ervaren.¹

Als de flitsen opkomen, iets langer aanhouden en weer binnen een half uur verdwijnen, is de meest waarschijnlijke oorzaak migraine aura. Zeker als er sprake is van kartelranden in beeld.

Verwijzen, zie bijlage 1

(semi)spoed

Binnen 24 uur:

- Acute of plotse toename van vlekken en/of flitsen, monoclair (verdenking achterste glasvochtmembraanloslating met risico op een retina defect of netvliesloslating);
- Vlekken, flitsen en/of permanente gezichtsvelduitval (verdenking netvliesloslating).

Beleid in de nacht:

- Doordeweeks:
Patiënt instrueren om zelf in de ochtend contact op te nemen met de eigen huisarts om een verwijzing te regelen. Dit geldt ook na het spoedspreekuur op de zondagavond.
- Weekend:
Bij patiënten die zich na 22.00 uur melden, stuurt de huisarts een verwijsbrief en instrueert de huisarts de patiënt zich te melden op het inloopsprek uur in het dienstdoende ziekenhuis om 10.00 uur op zaterdag- of zondagochtend². De patiënt meldt zich aan via de SEH van het dienstdoende ziekenhuis, indien mogelijk op moment van verwijzen.

Spoed naar de neuroloog:

- Uitval gezichtsveld beide ogen.

Handelswijze spoed: Zie berichtgeving OHK

<u>Overdag:</u>	St. Anna ziekenhuis:	040 – 286 48 25
	Catharina Ziekenhuis:	040 – 239 72 02
	Elkerliek ziekenhuis:	
	- Helmond:	0492 – 59 54 41
	- Deurne:	0493 – 32 88 25

¹ Controverse over term retinale migraine. J. Haan, H. van Santbrink en M.D. Ferrari, NTVG, 2010;154:A1351.

² De oogarts kan eventueel 's ochtends bellen met de SEH om na te gaan of er patiënten gepland staan op het spoedspreekuur.

Máxima Medisch centrum: voor beide locaties

- Alg. nummer: 040 – 888 63 60

- Spoednummer: 040 – 888 84 51

's Avonds: via de centrale van het ziekenhuis of de SEH

St. Anna ziekenhuis: 040 – 286 40 40

Catharina Ziekenhuis: 040 – 239 91 11

Elkerliek ziekenhuis: 0492 – 595555

Máxima Medisch centrum: 040 – 888 80 00

Weekend: via de centrale van het ziekenhuis

In het weekend doet een van regionale oogartsen dienst, en is er een spoedpoli in het dienstdoende ziekenhuis. In elk ziekenhuis is de dienstdoende oogarts en de lokatie van het spoedspreekuur bekend.

Er is een spoedspreekuur om 10.00 uur en om 20.00 uur.

NB. Het weekend vangt aan om 16.30 uur op vrijdag. Na dit tijdstip geldt de spoedprocedure van het weekend.

Indien een patiënt reeds uitgebreid bekend is, is het wenselijk dat tot 17.00 uur op vrijdag eerst de eigen kliniek wordt gecontacteerd.

Voor meer informatie over oogafwijkingen: www.oogartsen.nl

Namens huisartsen:

Susan Pruijsen

Rik Houppermans

Namens regionale oogartsen:

Ton Nguyen, Elkerliek ziekenhuis

Koen Paarlberg, St. Anna ziekenhuis

Pit Vermeltfoort, Máxima MC

Margriet van der Reis, Catharina Ziekenhuis

Namens transmurale stichtingen HaCa, TransMáx en THEMA

Hennie van Bavel, coördinator HaCa

Deze regionale transmurale afspraak is ontwikkeld in samenwerking met de transmurale organisaties HaCa, THEMA, TransMáx. Voor deze samenwerkingsafpraak is uitgegaan van de landelijke richtlijnen.

Deze samenwerkingsafpraak is goedgekeurd door de Kwaliteitsraad van de Huisartsenkring Zuidoost Brabant.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze tekst mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van HaCa

© 2020 HaCa